

Polgári Légiközlekedés Biztonsági Szervezet

Polgári Légiközlekedési Hatóság
Bátori László megbízott igazgató Úrnak

Ikt.sz: 326/2003
Gy.sz: 2002/4/299

Helyben

Tárgy: 187/2002 számon nyilvántartott Zárójelentés megküldése

Tisztelt megbízott Igazgató Úr!

A POLÉBISZ által 187/2002 sorszám alatt nyilvántartott – üzemeltetői hatáskörben utalt üzemeltetői vizsgálat alapján készült 2003. február 04-én keltezett, 2002/MB/085 iktatószámú MRSZ-BISZ zárójelentéssel egyetértve, a biztonsági ajánlással és alábbi észrevétellel közzéteszem.

2002. kiképzési évben a légiközlekedési balesetet szenvedett ejtőernyősök 60%-a kezdő. A szakmai vizsgálatokból levont következtetés azt mutatja, hogy az esetek többségében a baleset megelőzhető lett volna, ha a kiképzők betartják a jóváhagyott kiképzési tematikát.

A 2002. évi szakmai vizsgálatok szerint az előírások betartása, illetve betartatása a jövőben megoldásra váró feladat.

Tisztelettel:

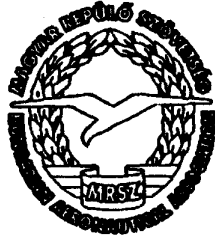
Budapest, 2003. március „M”

Mészáros László
igazgató

Budapest-Ferihegy I. „A”-porta 1675 Budapest, Pf.:62. HATÓSÁG
Tel: (36 1)296-8509 Fax: (36 1)296-9520 BUDAPEST, Pf. 41. 2003 MÁRC 14
1675

**MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET**

ZÁRÓJELENTÉS

187/2002 sorszámú

LÉGIKÖZLEKEDÉSI BALESET

Pécs-Pogány repülőtér

2002.október 31.

**Z 01076 gyártási számú
Zenit-280 típusú ejtőernyő**

A szakmai vizsgálat célja légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megítélése. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítás.

**MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET**

Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8.

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ZÁRÓJELENTÉS

POLÉBISZ sorszám:	187/2002
MRSZ-BISZ eseményszám:	50/2002
Üzembentartó:	Magyar Repülő Szövetség
Tulajdonos:	Nagy József
Gyártó:	Magyar Repülő Szövetség
Típus:	Zenit-260
Gyári száma:	Z 01076
Az eset helye:	Pécs-Pogány repülőtér
Eset ideje:	2002. október 21.
Eset kategóriája	baleset

ÁTTEKINTÉS

Az ejtőernyős tanuló a harmadik ugrásnál, a földetéréskor bal bokatorést szenvedett. Az ugrásvezető a sérült ellátása után azonnal jelentette az ügyet az MRSZ baleseti ügyeletének, aki továbbította a jelentést a PoLéBiSz, illetve a BM ügyeletésének. A PoLéBiSz igazgató az esemény vizsgálatát az MRSZ-BISZ hatáskörébe utálta.

A **MRSZ-BISZ vezetője**, Oross János eseményvizsgálót jelölte ki az esemény kivizsgálására.

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2002.december 12.
A tanuló képzése során, az oktató eltért a kiképzési tematikában leírtaktól, ezáltal olyan helyzetbe hozta az ugrót melyet nem tudott megoldani.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1. Az ugrás lefolyása: A repülőgép első rárepüléséből 1000 m magasságból négyen ugrottak ki. Az első három ugró kézi kioldású ernyővel, a negyedik –a sérült – bekötött légcéllással. Tehát minden vele együtt ugró alatta volt, senki sem zavarta ereszkedés közben, illetve a földetéréskor. A célterületet közel a megbeszéltek szerint elérte, és az első 90°-os fordulót rendben végrehajtotta. Azonban a második fordulót, a széllel szembe fordulást elmulasztotta, oldalszélben ért földet, bal boka törést szenvedett.

1.2. Személyi sérülések: Bal boka ficam és törés.

1.3. A légi jármű rongálódás: Nem rongálódott.

1.4. Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5. Személyzet adatai:

1.5.1. A ejtőernyős adatai:

Szakszolgálati engedélye:	nincs
Kora, nemc:	40 éves, férfi
Képesítése:	növendék
Szakmai érvényessége:	2002.10.04.-től
Összes ugrása:	3 ugrás
Típuson ugrása:	3 ugrás
Utolsó hónapban ugrása:	3 ugrás
Utolsó napon ugrása:	1 ugrás

1.5.2. A oktató adatai:

Szakszolgálati engedélye:	07-2580
Kora, neme:	42 éves, férfi
Képesítése:	ejtőernyős
Jogosítása:	oktató, légcéllás oktató
Légcéllás engedély száma:	BL/OK/057/01
Szakmai érvényessége:	2002.12.31.
Eü. érvényessége:	2003.06.09.
Összes ugrása:	4130 ugrás
Utolsó hónapban ugrása:	5 ugrás

1.5.2. Az ugrásvezető, az oktató segítője adatai:

Szakszolgálati engedélye:	07-2383
Kora, ncmc:	55 éves, férfi
Képesítése:	ejtőernyős
Jogosítása:	oktató, légcéllás oktató
Légcéllás engedély száma:	BL/OK/059/001
Szakmai érvényessége:	2002.12.31.
Eü. érvényessége:	2003.08.30.
Összes ugrása:	2820 ugrás
Utolsó hónapban ugrása:	5 ugrás

1.6. Légijármű adatai:**1.6.1. Az hevederzet adatai:**

Típusa:	ZTH
Gyári száma:	00222
Gyártó ország:	Magyar
Gyártó vállalat:	MRSZ Eje javító üzem
Gyártási év:	2000.04.13.
Érvényessége:	2010.04.13.

1.6.2. Az főernyő adatai:

Típusa:	Zenit 260
Gyári száma:	Z-01076
Gyártó ország:	Magyar
Gyártó vállalat:	MRSZ Székesfehérvári Eje jav. üzem
Gyártási év:	2001.11.30.
Összes ugrás gyártás óta:	21

1.6.2. A mentőernyő adatai:

Típusa:	PZ-81
Gyári száma:	93012
Gyártó ország:	Oroszország
Gyártási év:	1993
Érvényessége:	2005.12.31.

1.7. Meteorológiai adatok: Hőmérséklet 15°C, Szélirány 260°-ról 2-3 m/s
Erős magassági szél volt, amely kb. 150-200 m-en csökkent le, irány változás nem volt. A célszalag elsodródása nem haladta meg a nyitási magasság 1,5-szörösét. Felhőzet 4/8 okta, alsó magassága 2200 m

1.8. Navigációs berendezések: Nincs alkalmazva.

1.9. Összeköttetés: Nem volt rádió kapcsolat a növendék és az oktatója között.

1.10. Repülőtéri adatok: Pécs-Pogány repülőtér 455928 É /0181429 K

1.11. Légijármű adatrögzítők: Nincs alkalmazva.

1.12. A földetérésre vonatkozó adatok: A céltól kb. 100°-os irányban 150 m

1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: Bal bokán műtétet végeztek. Nem volt szükség igazságügyi orvos szakértői vizsgálatra.

1.14. Tűz: Nem keletkezett.

- 1.15. A túlélés lehetősége:** Életre veszélyes helyzet nem alakult ki.
- 1.16. Próbák és kísérletek:** Próbákra és kísérletekre nem volt szükség.
- 1.17. Szervezetek jellemzése:** Az ejtőernyős képzése és az ugróüzem az MRSZ Baranya megyei Repülőklub szervezésében történt.
- 1.18. Kiegészítő adatok:** Beszerzésére nem volt szükség.
- 1.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek:** Hagyományos, bevált módszerekkel történt a kivizsgálás.

2. Elemzés

Az ugró a harmadik ugrását hajtotta végre. Ez a bekötött légcellás ejtőernyős tanfolyam Kiképzési tematikája szerint legfeljebb a II. kiképzési szintet jelenti. Az első ugrását kis hibával, a másodikat jól hajtotta végre. Az oktató a tanuló nyilatkozata alapján, úgy határozta meg a feladatot, hogy a földön a gépbeszállás előtt, megadta a cél megközelítésének módját, a földi irányítást elhagyva. Ezzel eltért a kiképzési tematika II.6.7. pontjában meghatározott módszertantól. A fenti tematika legelősőr a IV. szintnél engedi meg a földi irányítás elhagyását. Az ugró az első fordulat végrehajtása után észlelte, hogy felgyorsult az ejtőernyője, mivel azon a magasságon lényegesen lecsökkent a szél sebessége. Valószínűleg helytelenül ítélte meg a magasságot, és nem merte végrehajtani a második fordulót, a széllel szembe fordulást.

3. Következtetések

A tanulóban nem tudatosultak megfelelően a cél megközelítését segítő információk, mint a szélzsák figyelése, a magasság helyes felmérése, illetve előtte három ugró ért földet, azok követése. Ez nem lehetetlen elvárás, de nem is meglepő ennek hiánya a harmadik ugrás végrehajtásakor. Helytelen volt a tanulót földi irányítás nélkül elengedni II. kiképzési szintű feladatra.

4. Biztonsági ajánlások

Az eseménnyel kapcsolatban új biztonsági előírásokat nem kell hozni. A meglévő Kiképzési tematikában leírtakat betartva, valószínűleg elkerülhető lett volna a baleset.

5. Függelék

A mellékletek nem kerültek csatolásra.

- Mellékelve: 1 sz. melléklet: 1 lap A tanuló nyilatkozata
2 sz. melléklet: 1 lap Az oktató nyilatkozata
3 sz. melléklet: 1 lap Az oktató segítőjének, az ugrásvezetőnek
nyilatkozata
4 sz. melléklet: 1 lap Helyszínrajz

Budapest, 2003. február 04.

.....
Spang Ferenc
MRSZ Repülésbiztonsági főmunkatárs